

Latvijas pilsētas pretendēs uz titulu “Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027”

Liepāja

cēsis

Jau otro reizi Latvijas pilsētām ir iespēja cīnīties par Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu 2027. gadā! Pagaidām interesi iesniegt pieteikumus Eiropas kultūras galvaspilsētas titula iegūšanai izrādījušas piecas Latvijas pilsētas – **Jūrmala, Liepāja, Cēsis, Kuldīga un Daugavpils**. Tomēr citām pilsētām ir vēl laiks iesniegt savus pieteikumus līdz 2021. gada 4. jūnijam.

Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls

Eiropas kultūras galvaspilsēta ir pilsēta, kurai uz vienu noteiktu gadu Eiropas Savienībā, tiek dota iespēja uzlabot savu kultūras dzīvi un starptautisko tēlu. Iniciatīva tika izstrādāta 1985. gadā, un līdz šim tā ir piešķirta vairāk nekā 50 pilsētām visā Eiropas Savienībā.

Eiropas kultūras galvaspilsētas no 1985. līdz 2019. gadam

Eiropas kultūras galvaspilsētu iniciatīva ir paredzēta, lai izceltu kultūras bagātību un daudzveidību Eiropā, svinētu dažādas eiropiešu kultūras iezīmes, palielinātu Eiropas pilsoņu piederības sajūtu kopīgai kultūras telpai un veicinātu kultūras ieguldījumu pilsētu attīstībā.

Pieredze rāda, ka šis kultūras pasākums ir lieliska iespēja:

- pilsētu atjaunošanai;
- pilsētu starptautiskai atpazīstamībai;
- pilsētu tēla uzlabošanai pašu iedzīvotāju acīs;
- jaunas dzīves ieelpošanai pilsētas kultūrā;
- tūrisma veicināšanai.

Katru gadu Eiropas Komisijas starptautiska žūrija konkursa kārtībā izvēlas divas vai trīs pilsētas Eiropā, kurām piešķir kultūras galvaspilsētas statusu. Tas ir statuss, kas paredz kultūras notikumus gada garumā un arī pilotprojektus, valsts un pilsētas infrastruktūras uzlabošanu, tūrisma plūsmas pieaugumu u.c.

Vairāk par Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu **ŠEIT**.

2027. gadā Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums tiks piešķirts vienai Latvijas un vienai Portugāles pilsētai, kā arī trešā pilsēta/valsts tiks paziņota vēlāk. Ir vērts pacinīties!

Latvijas pilsētu sacensības

Jau ir pieteikušas piecas Latvijas pilsētas:

1.

Jūrmalai ir vairāki priekšnosacījumi, lai kļūtu par Eiropas kultūras galvaspilsētu. Jūrmala lepojas ar savu bagātīgu kultūrvēsturisko mantojumu, attīstītu kultūras infrastruktūru, pieredzi vietējo un starptautisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarbības pieredzi kultūras jomā.

“Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls būtu augsts Jūrmalas kultūras dzīves un radošuma novērtējums un unikāla iespēja starptautiski, īpaši Eiropas mērogā, popularizēt Latviju un Jūrmalu, arī kā vadošo Baltijas valstu kultūras un tūrisma galamērķi. Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums ir stimulē un atbalsts pilsētas ekonomiskajai un uzņēmējdarbības attīstībai, tas veicinātu iedzīvotājos piederības sajūtu un lepnumu par savu pilsētu. Izmantosim mūsu bagātīgo kultūrvēsturisko mantojumu, dabas resursus, atjaunoto un jaunveidoto kultūras infrastruktūru, kopsim tradīcijas un, kopīgi ar pilsētas iedzīvotājiem radot, veidosim Jūrmalu vēl pievilcīgāku un kultūras jomā bagātīgāku”, teica Jūrmalas domes priekšsēdētājs Gatis Truksnis.

Liepāja

2.

Ši būs jau otra reize, kad pilsēta pretendēs uz Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu. Kopā ar Cēsīm un Rīgu, Liepāja 2008. gadā sacentās, lai kļūtu par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2014. gadā.

Liepāja ir moderna, mūsdienīga, 21. gadsimta pilsēta ar pasaules elpu un spēcīgām vēsturiskām tradīcijām: ar senāko profesionālo teātri valstī, vecāko simfonisko orķestri Baltijā, plašu un spēcīgu profesionālo mākslu un aktīviem amatieriem, daudzveidīgu izglītības sistēmu, lielisku infrastruktūru un radošiem cilvēkiem, augšupejošu ekonomiku, pārlicinātu skatu nākotnē un skaidru vīziju par pilsētas nākotni.

Liepāja plāno izmantot šo kultūras galvaspilsētas statusu kā veidu, lai aktualizētu un atrisinātu pilsētā esošās problēmas. Pie tā strādās daudznozaru kopiena, iesaistot dažādus speciālistus, domājot ne tikai par kultūras pasākumiem, bet arī skatoties, ko pilsēta var Eiropai pateikt ar šiem notikumiem. Un, protams, pilsēta ir arī gatava pārņemt dažādas idejas no Eiropas.

cēsis

3.

Cēsis jau ir spēris pirmos soļus kandidēšanai uz 2027. gada titulu. Cēsu novada pašvaldība

izsludināja atklātu konkursu uz “Eiropas Kultūras galvaspilsētas 2027” vizuālās identitātes izstrādi, kura gala rezultāts būs pabeigta zīmola grāmata. Par to uzzināsim jau decembrī!

Cēsu novada pašvaldības Attīstības un būvniecības pārvaldes vadītājs un administrācijas vadītāja pienākumu izpildītājs Atis Egliņš-Eglītis stāsta par ieguvumiem, ko dalība konkursā nesīs Cēsīm: *“Eiropas Kultūras galvaspilsēta ir lieliska iespēja pašvaldībām, kuru izmantojot var attīstīt gan kultūras sektoru, gan ekonomiku vienlaicīgi. Šis statuss kalpotu arī kā noderīgs rīks pilsētas diplomātijā un starptautiskās atpazīstamības veidošanā. Tas šodien ir ļoti svarīgi, lai spētu piesaistīt gan kultūras profesionāļu uzmanību, gan arī papildu finansējumu kultūras pasākumiem un kultūras iestāžu infrastruktūrai. Eiropas pieredze turklāt liecina, ka Eiropas kultūras galvaspilsētas statuss nodrošina ilgstošu pozitīvu ietekmi uz reģionālo attīstību, tātad tā iegūšana būtu ieguvums ne tikai Cēsīm, bet visai Vidzemei.”*

4. K U L D Ī G A PILSĒTA AR DVĒSELI

Viens no būtiskākajiem aspektiem, par ko būs jādomā pilsētai pieteikuma izstrādē, būs tas, kādu Kuldīgu saredz nākotnē un ko šī plāna izstrāde un statusa iegūšana dos pilsētai ilgtermiņā. Tāpēc līdz 2021. gada jūnijam Kuldīgas speciālistiem būs jāizstrādā novada kultūras stratēģija, sasaistot to ar visa novada attīstības plānu un iesaistot plāna izstrādē gan sabiedrību, gan atsevišķas kopienas, jāizstrādā Eiropas Kultūras galvaspilsētas gada mākslinieciskā programma un mārketinga plāns, kā arī jāveic virkne citu priekšdarbu. Pilsēta iegūs ne tikai apmeklētāju pieplūdumu un augsta līmeņa kultūras pasākumus, bet arī virkni nemateriālu vērtību – atpazīstamību, mediju un starptautisko interesi.

Lai izstrādātu Kuldīgas pieteikumu pasākumam “Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027”, tiks izveidota darba grupa, ko vadīs Kristīne Zvirbule. Viņa uzsvēra, ka Kuldīga iesniegs savu pieteikumu ne tikai, lai piedalītos, bet ar mērķi uzvarēt!

5.

Daugavpils stiprās puses ir daudzveidība, attīstīta kultūras infrastruktūra un vēsturiskais mantojums. Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls dos pilsētai iespēju parādīt savu daudzveidību, savu vietu Eiropā, veicinot tūrisma attīstību un lepnumu par savu pilsētu. Kā teica Daugavpils Kultūras pārvaldes vecākā kultūras pasākumu organizatore, Diāna Soldane: *„Daugavpils ir mazais Eiropas modelis uz Eiropas robežas. Līdz ar to mums ir svarīgi likt uzsvaru vairāk uz starptautisku sadarbību un drosmīgi sapņot, kādas vēl jaunas idejas, lietas, objektus, mēs gribam pilsētā un domāt par lietām, kas būtu interesenti cilvēkiem ne tikai šeit Latvijā, bet visā Eiropā.”*

Šobrīd Daugavpilī notiek aktīva gatavošanās pieteikuma izstrādei. Procesā tiks iesaistīti ne tikai dažādu organizāciju pārstāvji (arī nevalstiskais sektors), bet arī pilsētas iedzīvotāji. Drīzumā tiks

rīkoti dažādi semināri un aptaujas, kur ikviens daugavpiliētis varēs paust savu viedokli un redzējumu par to, kas ir mūsu pilsētas galvenās kultūras vērtības un to, kas varētu vēl vairāk bagātināt tās kultūrtelpu.

Latvijai šī ir jau otrā iespēja piešķirt kādai no pilsētām Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukumu. 2014.gadā nosaukums tika piešķirts divām Eiropas pilsētām – Latvijas galvaspilsētai Rīgai un Zviedrijas pilsētai Ūmeo.

Rīgas pieredze 2014. gadā

Eiropas kultūras galvaspilsētas statuss Rīgai sniedza ne tikai iespēju parādīt Latvijas kultūras īpašo vietu Eiropā, veicinot tūrisma attīstību un palielinot pilsētas ietekmi starptautiski, bet arī piedāvāja Latvijas iedzīvotājiem izbaudīt, priecāties un lepoties par mūsu kultūras mantojuma bagātību.

Galvenais Rīgas ieguvums bija attieksmes maiņa un ilgspēja. Kā liecina arī citu pilsētu pieredze - nākamie gadi ir daudz svarīgāki nekā pats Eiropas kultūras galvaspilsētas gads. Projekti, kurus veido paši pilsētas iedzīvotāji un vietējie mākslinieki ir daudz ilgspējīgāki nekā tie, kas tiek ievesti no ārpuses. Līdz ar to arī Rīgā varam novērot, ka vairāki kultūras pasākumi turpinās arī tagad. Piemēram, kultūras pasākumi pilsētas mikrorajonos – tiem „Rīga 2014” programmā bija pievērsta liela uzmanība, un daudzi iedzīvotāji tajos, iespējams, iesaistījās pirmoreiz.

Ir svarīgi mācīties no labas prakses piemēriem un iekustināt kultūras dzīvi arī citas pilsētās un novados. Jo tieši iedzīvotāji ir tie, kas var radīt pilsētai jaunu potenciālu!

Rakstu sagatavoja:

Anastasija Bizjajeva

URBACT Nacionālais kontaktpunkts